

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Батцэнгэл сумын ЗДТГ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн
гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2023/49-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Архангай аймаг

2023 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа

Утас: 7033-3141

Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn

Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар

Утас: 7033-2860

Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn

Аудитор Н.Энхчимэг

Утас: 7033-3019

Цахим хаяг: Enkhchimegn@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

65130 Цэцэрлэг, Архангай аймаг

Утас/Факс: 976-70333141

И-мэйл: arkhangai@audit.gov.mn

Г БАТЦЭНГЭЛ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Ш.НЭРГҮЙБААТАР ТАНАА

ХДАБ. 09.16 № 56
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Батцэнгэл сумын ЗДТГ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

“Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, аймгийн Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсан “Стандарттай Архангай” арга хэмжээний хүрээнд аймгийн Засаг даргын тамгын газар болон төрийн байгууллагуудад Чанарын удирдлагын тогтолцоо (ISO-9001:2015)-г нэвтрүүлнэ” гэсэн зорилтын хүрээнд Батцэнгэл сумын ЗДТГазар нь 2022 онд Чанарын менежментийн тогтолцооны ISO стандартыг нэвтрүүлж эхэлсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 7 зорилт, 138 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг сумын Засаг даргаас 86.0 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	57,351,173.31	47,867,031.31
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	42,052,721.31	47,867,031.31
35100	Түүхий эд материал	0.00	985,200.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	0.00	985,200.00
35400	Хангамжийн материал	42,052,721.31	46,881,831.31
35410	Бичиг хэргийн материал	1,276,400.00	640,250.00
35420	Аж ахуйн материал	36,005,521.31	40,477,021.31
35440	Түлш, шатах тослох материал	3,829,500.00	1,040,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	941,300.00	4,724,560.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	15,298,452.00	0.00
36300	Тэжээлийн нөөц	15,298,452.00	0.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,202,091,576.14	2,420,145,192.10
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,202,091,576.14	2,420,145,192.10
39200	Биет хөрөнгө	2,189,130,276.02	2,407,673,891.94
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,601,077,826.48	1,838,274,491.48
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-98,091,222.39	-143,754,683.84
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	306,185,500.00	335,385,500.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-221,419,313.62	-263,596,747.03
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	85,116,478.41	114,676,478.41
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-50,620,930.72	-62,119,029.20
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	29,048,247.00	36,298,247.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-18,978,702.89	-21,149,048.97
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	955,555,957.50	1,029,735,695.50
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-398,743,563.75	-456,077,011.41
39300	Биет бус хөрөнгө	12,961,300.12	12,471,300.16
39301	Програм хангамж	2,750,000.00	2,750,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,769,999.88	-2,259,999.84
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	11,981,300.00	11,981,300.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	2,259,442,749.45	2,468,012,223.41
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,259,442,749.45	2,468,012,223.41
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,259,442,749.45	2,468,012,223.41
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	414,876,137.17	414,876,137.17
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	414,876,137.17	414,876,137.17
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	1,817,005,094.37	2,025,574,568.33
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,923,658,772.75	1,817,005,094.37
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-106,653,678.38	208,569,473.96
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	27,561,517.91	27,561,517.91
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,259,442,749.45	2,468,012,223.41

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	480,330,850.00	869,600,532.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	23,620,000.00	370,725,503.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	23,620,000.00	370,725,503.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	170,000.00	4,664,100.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	170,000.00	4,664,100.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	23,450,000.00	361,736,403.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	0.00	4,325,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	456,710,850.00	498,875,029.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	20,723,650.00	2,491,729.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		447,900.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	20,681,650.00	1,728,829.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	42,000.00	315,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	435,987,200.00	496,383,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	435,987,200.00	496,383,300.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	584,515,683.65	660,281,058.04
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	584,515,683.65	660,281,058.04
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	563,037,343.10	604,237,849.91
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	279,218,400.61	280,531,508.53
210101	Үндсэн цалин	279,218,400.61	224,806,393.67
210102	Нэмэгдэл	0.00	41,021,605.80
210104	Урамшуулал	0.00	9,866,609.06
210105	Гэрээт ажлын хөлс	0.00	4,836,900.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	36,883,969.08	35,582,650.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	25,623,474.56	24,347,436.49
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,815,123.63	2,808,803.36
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,252,098.84	2,247,042.63
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	563,024.79	561,760.82
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,630,247.26	5,617,606.70
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	11,177,367.76	27,502,124.34
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,477,367.76	5,580,000.00
210302	Түлш, халаалт	4,830,000.00	20,676,124.34
210303	Цэвэр, бохир ус	870,000.00	1,246,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	34,139,348.00	50,622,172.00
210401	Бичиг хэрэг	2,835,400.00	3,442,150.00
210402	Тээвэр, шатахуун	23,030,048.00	25,629,670.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,132,000.00	3,945,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,591,100.00	5,030,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,550,800.00	12,575,352.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,120,000.00	4,841,500.00
210604	Урсгал засвар	9,120,000.00	4,841,500.00
2107	Томилот, зочны зардал	704,000.00	2,278,000.00
210702	Дотоод албан томилот	704,000.00	2,278,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,144,872.00	23,820,464.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	20,181,650.00	4,500,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,382,000.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	227,100.00	197,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	144,074.00	256,264.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	77,000.00	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	112,000.00	18,771,000.00
210807	Газрын төлбөр	21,048.00	52,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	169,649,385.65	179,059,431.04
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,420,200.00	18,676,644.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	96,000.00	0.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	149,133,185.65	160,382,787.04
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	21,478,340.55	56,043,208.13
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	9,125,849.00	48,595,300.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	0.00	27,541,200.00

213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	14,136,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,125,849.00	6,917,500.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	12,352,491.55	7,447,908.13
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	12,352,491.55	7,447,908.13
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	-104,184,833.65	209,319,473.96
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	2,468,844.73	750,000.00
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	2,468,844.73	750,000.00
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (IV)-(III)	-106,653,678.38	-750,000.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-106,653,678.38	208,569,473.96

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон
/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	456,880,850.00	503,539,129.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	170,000.00	4,664,100.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	170,000.00	4,664,100.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	170,000.00	4,664,100.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	170,000.00	4,664,100.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	456,710,850.00	498,875,029.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	20,723,650.00	2,491,729.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	447,900.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	20,681,650.00	1,728,829.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	42,000.00	315,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	435,987,200.00	496,383,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	435,987,200.00	496,383,300.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	456,880,850.00	496,383,300.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	456,880,850.00	496,383,300.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	435,402,509.45	430,162,920.87
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	279,218,400.61	280,476,508.53
210101	Үндсэн цалин	279,218,400.61	223,227,981.47
210102	Нэмэгдэл	0.00	41,021,602.96
210104	Урамшуулал	0.00	11,390,024.10
210105	Гэрээт ажлын хөлс	0.00	4,836,900.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	36,883,969.08	35,582,650.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	25,623,474.56	24,347,436.60
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,815,123.63	2,808,803.36
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,252,098.82	2,247,042.61
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	563,024.81	561,760.73
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,630,247.26	5,617,606.70
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	14,246,867.76	23,108,569.34
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,477,367.76	5,646,509.00
210302	Түлш, халаалт	7,899,500.00	15,915,260.34
210303	Цэвэр, бохир ус	870,000.00	1,546,800.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,068,400.00	36,167,900.00
210401	Бичиг хэрэг	3,042,000.00	2,815,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	16,000,000.00	20,447,900.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,180,000.00	3,945,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,591,100.00	7,500,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,255,300.00	1,460,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,540,000.00	5,000,000.00

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.00	150,000.00
210604	Урсгал засвар	9,540,000.00	4,850,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	704,000.00	2,278,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	704,000.00	2,278,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,644,872.00	25,249,293.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	20,681,650.00	5,928,829.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,382,000.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	197,000.00	197,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	174,174.00	256,264.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	77,000.00	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	112,000.00	18,771,000.00
210807	Газрын төлбөр	21,048.00	52,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,096,000.00	22,300,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,000,000.00	22,300,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	96,000.00	0.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	21,478,340.55	55,926,208.13
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	9,125,849.00	48,478,300.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	0.00	27,541,200.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	14,136,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,125,849.00	6,800,500.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	12,352,491.55	7,447,908.13
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	12,352,491.55	7,447,908.13
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	0.00	17,450,000.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	0.00	17,450,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.00	17,450,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	0.00	17,450,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	0.00	17,450,000.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	0.00	-17,450,000.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00
100	Тохируулгын орлого, зарлагын зөрүү	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр

/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	414,876,137.17	27,561,517.91	1,923,658,772.75	2,366,096,427.83
2	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	414,876,137.17	27,561,517.91	1,923,658,772.75	2,366,096,427.83
3	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-106,653,678.38	-106,653,678.38
4	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	414,876,137.17	27,561,517.91	1,817,005,094.37	2,259,442,749.45
5	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	414,876,137.17	27,561,517.91	1,817,005,094.37	2,259,442,749.45
6	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	414,876,137.17	27,561,517.91	1,817,005,094.37	2,259,442,749.45
7	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	208,569,473.96	208,569,473.96
8	2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	414,876,137.17	27,561,517.91	2,025,574,568.33	2,468,012,223.41

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	гүйцэтгэл	Зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	502,053,300.00	493,599,491.87	8,453,808.13
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	502,053,300.00	493,599,491.87	8,453,808.13
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	453,575,000.00	445,121,191.87	8,453,808.13
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	286,689,500.00	280,476,508.53	6,212,991.47
210101	Үндсэн цалин	286,689,500.00	223,227,981.47	63,461,518.53
210102	Нэмэгдэл	0	41,021,602.96	-41,021,602.96
210104	Урамшуулал	0	11,390,024.10	-11,390,024.10
210105	Гэрээт ажлын хөлс	0	4,836,900.00	-4,836,900.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	36,308,700.00	35,582,650.00	726,050.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	24,841,100.00	24,347,436.60	493,663.40
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,866,900.00	2,808,803.36	58,096.64
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,293,500.00	2,247,042.61	46,457.39
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	573,400.00	561,760.73	11,639.27
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,733,800.00	5,617,606.70	116,193.30
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	23,110,000.00	23,108,569.34	1,430.66
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,580,000.00	5,646,509.00	-66,509.00
210302	Түлш, халаалт	15,983,200.00	15,915,260.34	67,939.66
210303	Цэвэр, бохир ус	1,546,800.00	1,546,800.00	0.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	35,405,000.00	35,405,000.00	0.00
210401	Бичиг хэрэг	2,500,000.00	2,500,000.00	0.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,000,000.00	20,000,000.00	0.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,945,000.00	3,945,000.00	0.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	7,500,000.00	7,500,000.00	0.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,460,000.00	1,460,000.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	22,450,000.00	22,450,000.00	0.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	17,600,000.00	17,600,000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	4,850,000.00	4,850,000.00	0.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,352,600.00	2,278,000.00	74,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,352,600.00	2,278,000.00	74,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	25,259,200.00	23,820,464.00	1,438,736.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,500,000.00	4,500,000.00	0.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,382,000.00	0	1,382,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	197,000.00	197,000.00	0.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	280,000.00	256,264.00	23,736.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	77,000.00	44,000.00	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	18,771,000.00	18,771,000.00	0.00
210807	Газрын төлбөр	52,200.00	52,200.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,000,000.00	22,000,000.00	0.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,000,000.00	22,000,000.00	0.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	48,478,300.00	48,478,300.00	0.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	0	0	0.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	48,478,300.00	48,478,300.00	0.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	27,541,200.00	27,541,200.00	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	14,136,600.00	14,136,600.00	0.00

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,800,500.00	6,800,500.00	0.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	502,053,300.00	493,599,491.87	8,453,808.13
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	0	0	0.00
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	0	0	0.00
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	418,563,000.00	488,935,391.87	-70,372,391.87
320001	Орон нутгийн төсвөөс	418,563,000.00	488,935,391.87	-70,372,391.87
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	83,490,300.00	4,664,100.00	78,826,200.00
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,670,000.00	4,664,100.00	1,005,900.00
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	77,820,300.00	0	0
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	59	59	0
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	0
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	0
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	29	29	0
620001	Удирдах ажилтан	3	3	0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	18	18	0
620003	Үйлчлэх ажилтан	6	6	0
620004	Гэрээт ажилтан	2	2	0
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	29	29	0
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	19	19	0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	6	6	0
650010	Гэрээт ажилтан	2	2	0
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	2	2	0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,491,729.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,491,729.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,491,729.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7,629,000.00
210401	Бичиг хэрэг	315,000.00
210402	Тээвэр шатахуун	447,900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,428,829.00
213305	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийлэг ажил үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,428,829.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	300,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	300,000.00
213306	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,491,729.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,176,729.00

Гурав. Аудитаар алдаа¹ илрээгүй, залруулагдаагүй нийт 1,910.0 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрсэнд 1 албан шаардлага хүргүүлээ.

3.1 Албан шаардлага

3.1.1. Сумын баяр наадам тэмдэглэхтэй холбоотой бөхийн бай шагналд 980.0 мянга, медальд 792.0 мянга, эх бэлтгэлд 42.5 мянган төгрөг, суутгалд 95.5 нийт 1910.0 мянган төгрөгийг Засаг даргын 2022 оны 10 сарын 26-ны А/129 дугаар захирамжаар нөөц хөрөнгөнөөс батлагдсан хэмжээнээс илүү зарцуулсан байна. Энэ нь МУЗГ-ын 2010 оны 271 тогтоолоор баталсан "Жишиг хэмжээг шинэчлэн тогтоо тухай" 1-т "Үндэсний их баяр наадмын арга хэмжээнд зориулан төсвөөс гаргах санхүүжилтийн жишиг дээд хэмжээг...суманд 5.0 (таван) сая төгрөг байхаар баталсугай" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлээ.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/									
			Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллага д шилжүүлсэн асуудал	
Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн	
Батцэнгэл сумын ЗДТГ	1	1,910.0	-	-	1	1,910.0	-	-	-	-	-	-

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1	0	0	1	0	0	0
	НИЙТ	1	1	0	0	1	0	0	0

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.